

РЕШЕНИЕ

№ 5929

гр. София, 20.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 03.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **10181** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 87 и сл. от Закона за убежището и бежанците.

Делото е образувано по жалба от А. А. С.– гражданин на С., против РЕШЕНИЕ № 9621/13.09.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставяне на международна закрила.

В съдебното заседание жалбоподателят се явява и заедно със служебно назначен от председателя на НБПП, с Решение № 24-207-11381/19.07.2024 г. (л. 44 от делото) адвокат А. П.; представя информационни бюлетини от сайта „F.bg”, относно актуалната обстановка в С.; адвокатът по същество пледира за отмяна на оспорваното решение, като цяло, но конкретизира искане за отмяна на решението в частта, относно отказа за предоставяне на хуманитарен статут и връщане на преписката в тази част, за ново произнасяне от компетентния административен орган.

Ответникът –председател на Държавна агенция за бежанците, посредством юрисконсулт: оспорва жалбата; представя актуална справка за С., от 14.01.2025 г., изготвена от Дирекция „международна дейност“ - ДАБ.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, след като обсъди писмените доказателства, съдържанието на оспорваното решение и доводите на страните, приема следното.

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество.

А. А. С. - гражданин на С., етническа принадлежност - арабин, вероизповедание –

мюсюлманин - сунит, семейно положение – неженен е подал молба за международна закрила на 29.04.2024 г., пред РПЦ – С., като е посочил дата на раждане 01.01.2007 г. Впоследствие декларирал да е [дата на раждане] е [населено място], Област Д. А., като представил индивидуално извлечение от граждански регистър в С.. В административното производство е извършена експертиза, според заключението на която, изготвено на 09.07.2024 г. чужденецът има навършени 18 години и възрастта му е определена на 20 години. Заявил е, че е напуснал страната си през месец януари, 2024 г. и пристигнал в Турция, където (предвид данните от проведеното на 23.05.2024 г. интервю –л. 73 и сл.) пребивавал при свой роднина (вуйчо) в [населено място] пет месеца и работил като бръснар. След това преминал не по установения ред на територията на Република България, като е задържан на границата с Република С., заедно с още дванадесет човека. Заявил е, че: майка му и един от братята му, болен от левкимия живеят в Д., а другите роднини от пет години живеят в Д., близо до границата с Турция; има вуйчо, който живее в Германия, друг, който живее в А., заедно с леля, а други вуйчо и леля живеят в Н..

С процесното Решение № 9621/13.09.2024 г. на председателя на ДАБ са обсъдени описаните по – горе твърдения на чужденеца. Решението съдържа мотиви за липса на основания, както за предоставяне статут на бежанец, така и на хуманитарен статут. От друга страна е прието, че Турция се явява за жалбоподателя „трета сигурна държава“, по смисъла на § 1, т. 9 ДР ЗУБ. В подкрепа на този извод са изложени подробни мотиви, с които е обосновано отхвърляне на молбата за закрила.

Настоящият състав на Административен съд София – град, като споделя извода за това, че Турция се явява за молителя „трета сигурна държава“ приема, че оспорваното Решение № 9621/13.09.2024 г. на председателя на ДАБ е правилно и законосъобразно. В случая становището, че Турция представлява трета сигурна държава не е единственото основание за отказа от закрила.

Според чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Макар нормите на ал. 2 и на ал. 3 от чл. 8 да дават възможност за по – широко тълкуване на понятието „преследване“, по смисъла на ал. 5, то (преследването) следва да бъде на основата на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение. Наличието на такива обстоятелства не се твърди в представената от чужденеца версия за причините да напусне страната си. Липсват каквито и да било доказателства, въз основа на които да бъде направено обосновано предположение за това, че в С. жалбоподателят А. А. С. е бил подложен на преследване или е бил обект на негативно отношение. В този смисъл, не са налице основания за предоставяне статут на бежанец.

Предоставянето на хуманитарен статут от друга страна е предпоставено (чл. 9, ал. 1 ЗУБ) от наличие на принуда върху чужденеца да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен

или международен въоръжен конфликт. Алинея втора на чл. 9 уточнява, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Текстът на чл. 9, ал. 1 ЗУБ е идентичен с този на чл. 15 от Директива 2004/83/ЕО, „относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила”. Чл. 15 (букви „а”, „б”, „в”) определя, кои посегателства следва да се считат за тежки. Чл. 4, §§ 1 и 2 от Директивата пък определят начините за оценяване на фактите и обстоятелствата, изложени в молбите за международна закрила. Дадена е възможност на Държавата да прецени, че задължение на молителя е да обоснове своята молба, а компетентният орган следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата му: информацията на молителя и всички документи, с които разполага за своята възраст, минало, включително и на свързаните с него роднини, за своята самоличност, за своето или своите гражданство/а, за страната или страните, както и за мястото или местата на предишно пребиваване, предходните му молби за убежище, за маршрут на пътуване, документи за самоличност и за пътуване, както и причините за молбата за международна закрила. Начинът на оценяване на фактите и на предоставените доказателства е регламентиран в § 3 на чл. 4. Съдът приема, че ответникът е положил усилия да оцени фактите и обстоятелствата. Той обосновано е приел, че твърденията на молителя не са подкрепени с доказателства. В този случай, според § 5, когато определени аспекти от молбата за закрила не са подкрепени от документи и други доказателства, може да не бъде изисквано потвърждаване (може да бъде прието, че бежанската история е достоверна), но само ако са изпълнени едновременно следните пет условия: а) молителят реално е положил усилия да обоснове своята молба; б) всички относими елементи, с които молителят разполага, са били представени и е било дадено задоволително обяснение за липсата на останалите доказателствени елементи; в) декларациите на молителя са преценени за свързани и достоверни и те не противоречат на известните и относими към неговия случай общи и конкретни информации; г) молителят е представил молбата си за международна закрила във възможно най-ранния момент, освен ако молителят може да посочи определени причини за това, че не го е направил; д) общата достоверност на твърденията на молителя е могла да бъде установена. Удачно ответникът е отбелязал, че молителят не е имал намерение да се ползва от закрилата на РБ, тъй като ясно е заявил желание да се установи в друга държава – член на ЕС.

Мотивирани и съответстващи на материалноправните норми на ЗУБ са изводите, че причините, изтъкнати от търсещия закрила са неоснователни, с оглед предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен такъв. Така, относно А. А. С. не може да бъде прието, че: съществува реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ и по смисъла на чл. 15 от Директива 2004/83/ЕО. Ответникът е изложил мотиви в горния смисъл и така е изпълнил задължението си да обсъди всички релевантни за конкретния случай обективни данни, както и твърденията на търсещия закрила. В настоящия случай не е установено, по отношение

на молителя да е съществувала реална опасност, която да е била повод за напускането на С.. Преценката за необходимостта от предоставянето на субсидиарна защита се обуславя и от това, доколко молителят е успял да докаже, че е специфично засегнат, поради присъщи на личното му положение елементи. С оглед цитираните по – горе норми на чл. 15 от Директива 2004/83/ЕО Съдът приема, че молителят не доказва такива обстоятелства. Ответникът правилно е приел, предвид изложената по време на интервюто бежанска история, че чужденецът не се позовава на причини от хуманитарен характер.

Макар да не е цитирал изрично текстовете на чл. 13, ал. 1, т. 14 и ал. 4 ЗУБ, по същество ответникът, освен на чл. 8 и чл. 9 с.з. се е позовал и на тези правни основания. Според нормата на чл. 13, ал. 4 ЗУБ, „обстоятелството по ал. 1, т. 14 може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата, като явно неоснователна, единствено ако са изпълнени следните условия: 1. съществува връзка между чужденеца и съответната трета държава, обосноваваща връщането му, при индивидуална проверка на сигурността в държавата за съответния чужденец; 2. на чужденеца е предоставен документ на езика на третата сигурна държава, с който да информира съответните ѝ власти, че молбата му не е разгледана по същество. От своя страна разпоредбата на ал. 1, т. 14 постановява, че „молбата на чужденец за предоставяне на международна закрила се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и чужденецът идва от трета сигурна държава, при условие, че ще бъде приет в нея“. Дефиницията за „трета сигурна държава“ (§ 1, т. 9 ДР ЗУБ) е: „държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и: а) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; в) не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. Така определените обективни предпоставки са в съотношение на кумулация, като за процесния случай Съдът приема за установено и доказано обстоятелството по б. „г“, а именно - съществува възможност А. А. С. да поиска в Турция статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила, като бежанец.

Според доклад на Х. Р. У. (www.ecoi.net), касаещ спазването на човешките права в Република Турция, в раздела „Бежанци, търсещи убежище и мигранти“ е отбелязано, че: опозиционните политици все повече подхранват антибежанските настроения, като се застъпват за връщането на сирийци в разкъсаната от война С.; поради това президентът Е. отговаря с обещания да презасели сирийците в окупираните от Турция райони на С. С.; стотици сирийски мъже и някои момчета са били незаконно депортирани в С. С., често, след като са били задържани и принуждавани да подпишат формуляри за доброволно връщане. Общозвестно е обстоятелството, че Република Турция е ратифицирала Женевската конвенция за бежанците и Протокола от 1967 г., но прилага географско ограничение, спрямо търсещите убежище лица от неевропейски държави. С други думи, признава само

бежанците от Европа. През април 2014 г. Република Турция е приела Закон за чужденците и международната закрила, който предвижда четири вида статут на закрила там, както следва: а) „статут на бежанец“ за лицата, признати за бежанци, по силата на Женевската конвенция, т.е. граждани на една от 47-те държави — членки на Съвета на Европа; б) „условен статут на бежанец“ за признатите бежанци от неевропейски държави; в) „статут на субсидиарна закрила“, какъвто могат да получат европейски или неевропейски граждани, които не отговарят на условията на Женевската конвенция, за да бъдат признати за бежанци, но при връщане в страната си на произход са изложени на риск от смъртно наказание, мъчения или като цяло нехуманно или унижително отношение, или да станат обект на посегателства в резултат на въоръжени конфликти в страната си; и г) „статут на временна закрила“, който се предоставя в случай на масов приток на бежанци.

Няма основания да не бъде прието, че сирийските граждани, които търсят закрила от войната в С. биват обхванати от режима на „временна закрила“ в Турция. В становище на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК), относно „Ролята на Турция в бежанската криза“ (Официален вестник на Европейския Съюз 2018/С 227/03, от 28.06.2018)) се констатира, че: от 2011 г. Турция е страната, приютила най-голям брой бежанци от С.; сирийците, влезли масово в страната първоначално са получили статут на „посетители“ и впоследствие статут на „временна закрила“, без обаче да имат правото да подадат молба за статут на бежанец. Целта е да се гарантира, че те ще останат в Турция, само докато продължава военният конфликт в С. и ще се върнат там, когато ситуацията се подобри. Тези данни обуславят логичния извод, че на сирийските граждани, пристигнали в Турция не се предоставя (не може да бъде предоставен) статут на бежанец, защото не идват от държава-член на Съвета на Европа, следователно и няма да получат субсидиарна закрила, защото по силата на провежданата в страната държавна политика те получават само т.нар. „временна закрила“. Споделени са изводите, че: жалбоподателят е живял в Турция сравнително продължителен период от време при свой роднина, в безопасност и без риск за сигурността; съществувала е законова възможност да се регистрира и да легализира престоя си там, което обаче не е сторил. Причината, поради която е напуснал Турция е да се установи в страна от ЕС. Налична е в делото справка за актуалната обстановка и положението на чужденците, търсещи международна закрила в Турция. Видно от справката е, че за бежанците от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно право на достъп до основите права и услуги. Според информация на представителството на В. в Турция, на ползващите се от временна закрила лица се издават идентификационни документи за временна закрила. Властите в страната работят в сътрудничество с В.. Търсенето на по – благоприятни условия за живот, каквото за каквото намерение съобщава жалбоподателят, не представлява основание за предоставяне на международна закрила от Р. България, вкл. като се има предвид заявеното му намерение да се установи в друга държава от ЕС. А. А. С. не твърди, по отношение на него в С.: да са извършени конкретни действия на преследване и да е имал проблем с официалните сирийски власти; да е съществувала реална опасност от тежки посегателства; да е бил принуден на напусне страната си на произход, поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. От обсъдените данни за ситуацията в С. може да се направи извод за значително

подобрене на общественно-политическата обстановка.

Според представената от ответника справка от 14.01.2025 г.: „хуманитарната реакция в С. също се адаптира в хода на все още бързо променящите се условия, в резултат на смяната на режима; ООН и нейните партньори започват възстановяването на някои ключови съоръжения, като болници и пътища, в по-стабилните райони, а като цяло над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна подкрепа; дори когато хуманитарните участници отговарят на неотложните потребности, възникват проблеми, които поставят предизвикателства пред дългосрочната стабилност; според ООН, от 27 ноември 2024 г. насам над 1, 3 милиона души в С. са получили хранителна помощ, но въпреки това бързата девалвация на сирийската валута оказва влияние върху наличието на храна; представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната; военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост, в дните, откакто „Х. Т. ал Ш.“ обявява обща амнистия; на 21 декември 2024 г. сирийският вестник Al W. съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в централните, в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от „крепостите“ на бившия режим в провинциите Л. и Т.; към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114^{-те} подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН обществени центрове в С. възобновяват своята дейност; от 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила; според В., в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция); от началото на 2024 г., до 29 декември 2024 г. приблизително 119 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Р. (25%), А. (Х.) (20%) и Д. (20 %); в бюлетин на В. от 2 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.; турският министър на вътрешните работи също така отбелязва, че за да се осигури безпроблемен и ефективен процес шест активни гранични пункта вече работят денонощно, с общ дневен капацитет за обработка на 19 000 лица, което е значително увеличение от предишния капацитет от 3 020 души; правителството също така потвърждава, че в периода 01 януари - 01 юли 2025 г. ще бъдат организирани визити за посещения през два гранични пункта (Z./J. в Х. и Ibanbey/Al R. в К.; правителството на Й. също съобщава, че повече от 22 000 сирийци са влезли в С. през Й., 3 100 от които са регистрирани като бежанци; към 27 декември 2024 г. 664 000 души остават новоразселени в С., от началото на декември, 75% от които жени и деца; същевременно, около 486 000 вътрешно разселени лица вече са се завърнали в районите си на произход; след идването си на власт новото ръководство на С. се ангажира да защитава правата на малцинствата. В началото на януари 2025 г. Министерството на образованието на преходното правителство обявява нова учебна програма за

всички възрастови групи, която отразява по силно ислямската гледна точка и премахва всички препратки към ерата на А. от всички учебни дисциплини“. От тази информация не следва, че по отношение на А. А. С. са на лице основания, по смисъла на чл. 9, ал. 1, вр. ал. 2 и ал. 3, ал. 5 и ал. 8 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Представените от защитата на жалбоподателя текстове от сайта „F.bg“ с информация за отделни, конкретни случаи на противоборства между силите за сигурност на С. и кюрдски формирования, и милиции, подкрепящи Б. Ал А., както и действия на израелската армия не дискредитират гореизложените обобщени изводи.

Издаденото от председателя на ДАБ Решение № 9621/13.09.2024 г. е правилно и законосъобразно.

Водим от горното и на основание чл. 172 АПК, чл. 84 ЗУБ, Административен Съд С. – град, 14^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалбата от А. А. С.–гражданин на С., против РЕШЕНИЕ № 9621/13.09.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставяне на международна закрила.

Съдебното решение подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: